

(savivaldybė, mokykla)

____ klasės (grupės) mokinio (-ės) _____

(vardas ir pavardė)

GEOGRAFIJA

Mokyklinio brandos egzamino užduotis Pagrindinė sesija

2011 m. birželio 10 d.

Trukmė – 2,5 val. (150 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų ar aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Galite naudotis rašymo priemonėmis (pieštuku, mėlynai rašančiu rašikliu), trintuku, matlankiu, liniuote.
- Egzamino metu negalima naudotis jokiais papildomais informacijos šaltiniais.
- Patariame I dalies atsakymus iš pradžių žymėti (rašyti) pieštuku. Įsitikinę, kad tie atsakymai teisingi, pažymėkite juos mėlynai rašančiu rašikliu.
- Atsakymai, pažymėti tik pieštuku arba visai nepažymėti, nevertinami.
- II dalies atsakymų paaiškinimus, jeigu jų reikalaujama, formuluokite glaustai ir aiškiai.
- Skaičiavimus atlikite juodraščiui skirtame paskutiniame užduoties lape.

Linkime sėkmės!

VERTINIMAS

I dalis 1–20 klausimai	II dalis 21–33 klausimai	TAŠKŲ SUMA

Vertinimo komisijos pirmininkas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

I vertintojas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

II vertintojas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

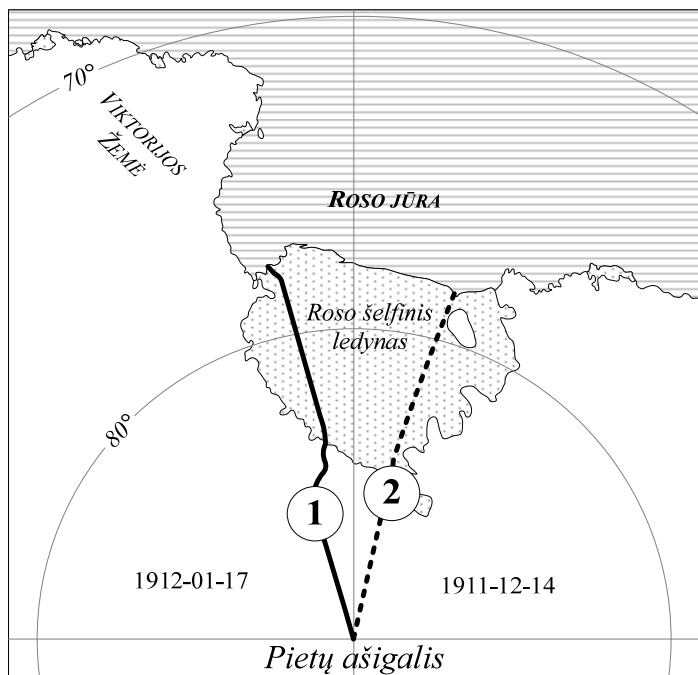
³ *tėkmės greitis* – predkość przepływu – скорость течения / потока

- [illegible]

² paklausos ir pasiūlos – popytu i podażu – спроса и предложения

¹ kalvagūbris – grzbiet – кряж

20. Kurio keliautojo ekspedicija pažymėta žemėlapyje skaitmeniu 1?

- A Roberto Pirio.
- B Roberto Skoto.
- C Džeimso Kuko.
- D Michailo Lazarevo.

Čia rašo vertintojai

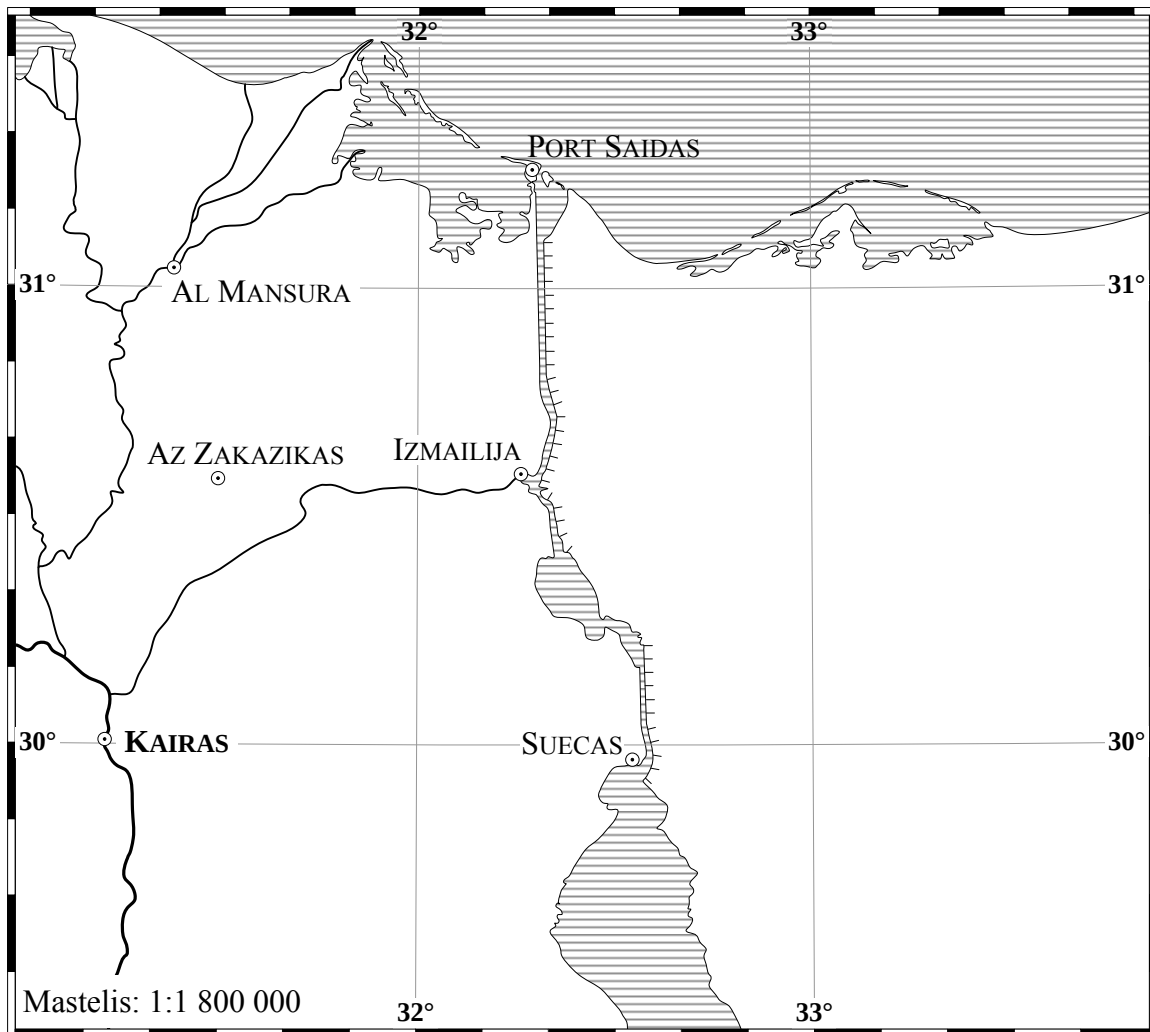
I II III

1-20 KLAUSIMŲ TAŠKŲ SUMA

II dalis

Jei šios dalies užduotyse reikalaujama nurodyti tam tikrą konkretų skaičių geografinių objektų, o žemėlapiuose ar kartoschemose jų pažymėta daugiau, tai atsakyme turi būti nurodyta tiek, kiek prašoma, bet ne daugiau.

21. Analizuodami vietovės planą atlikite žemiau pateiktas užduotis.

21.1. Išmatuokite atstumą kilometrais tarp Sueco ir Port Saido miestų.

(1 taškas)

21.2. Nustatykite azimutą tarp Sueco ir Az Zakaziko miestų.

(1 taškas)

21.3. Kokia horizonto kryptimi nuo Kairo yra Izmailija?

(1 taškas)

21.4. Kuris miestas pietvakarių kryptimi nuo Port Saido nutolęs 104 km?

.....

(1 taškas)

21.5. Kurio miesto koordinatės yra 31°02' š. pl. ir 31°23' r. ilg.?

.....

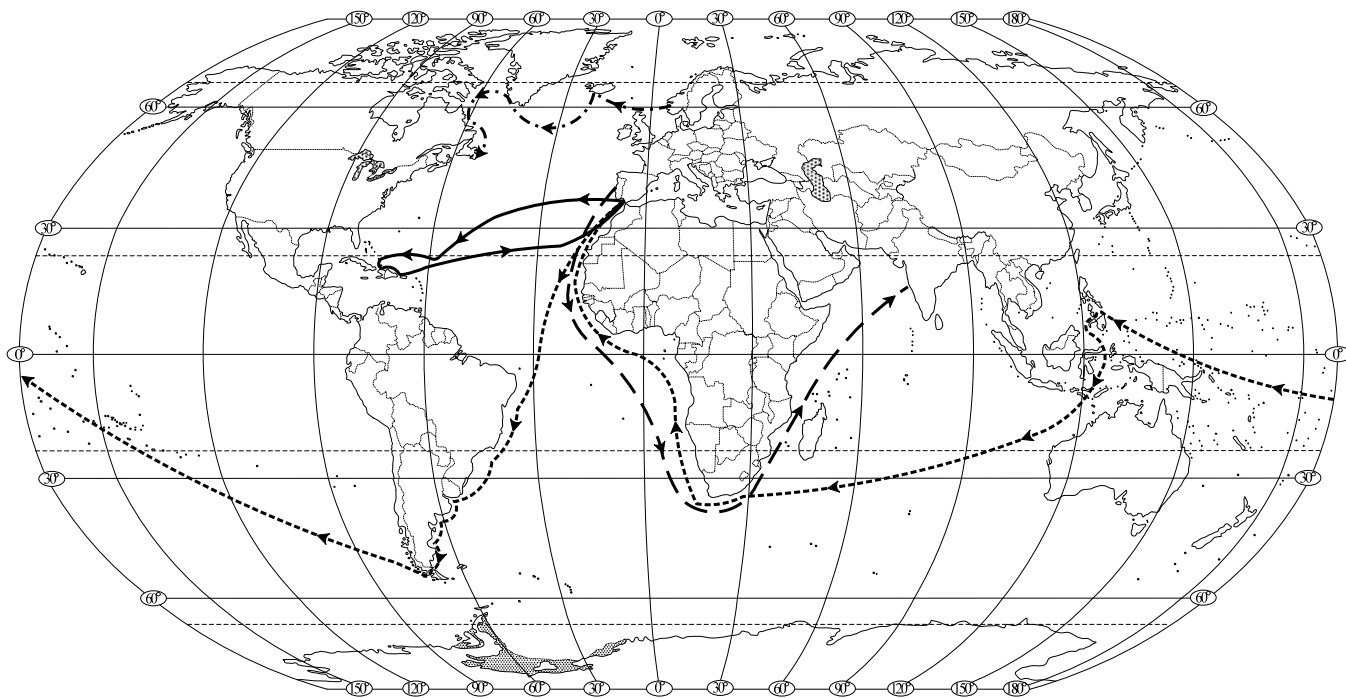
(1 taškas)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

21 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

--	--	--

22. Naudodamiesi Didžiųjų geografinių atradimų¹ kelionių žemėlapiu, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

22.1. Nurodykite **vieną** mokslo ir technikos laimėjimą², lėmusį Didžiuosius geografinius atradimus.

.....

(1 taškas)

22.2. Nurodykite **du** pusrutulius, kuriuose vyko Kristupo Kolumbo kelionės.

..... ir

(2 taškai)

22.3. Kelis kartus Ferdinando Magelano **ekspedicija** kirto pusiaują³?

.....

(1 taškas)

22.4. Įvardykite valstybę, iš kurios Vaskas da Gama pradėjo kelionę.

.....

(1 taškas)

22.5. Kuriame regione XVII a. pradėjo plisti portugalų ir ispanų kalba?

.....

(1 taškas)

Čia rašo vertintojai

I II III

22 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

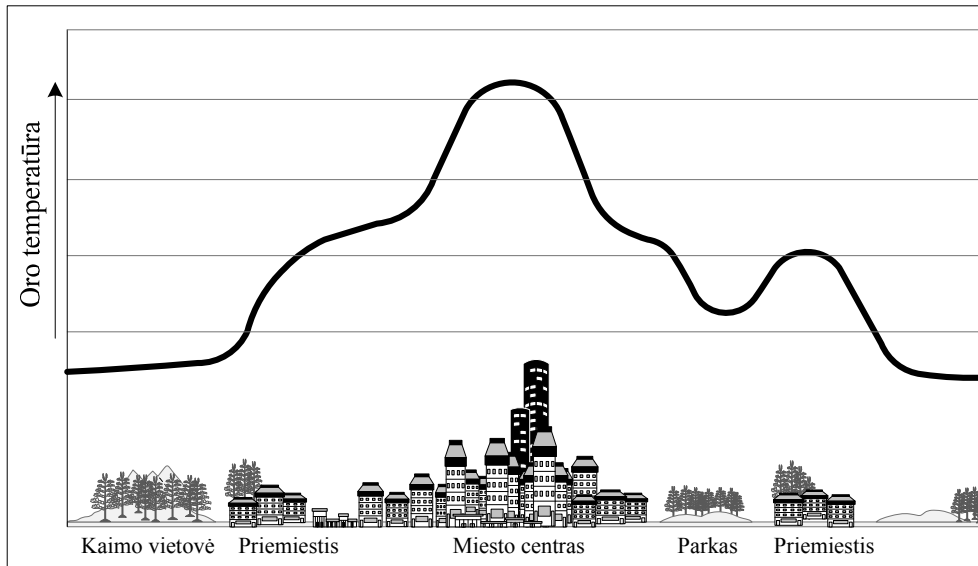
--	--	--

¹ geografinių atradimų – odkryć geograficznych – географических открытий

² mokslo ir technikos laimėjimą – osiągnięcia w nauce i technice – достижение науки и техники

³ pusiaują – równik – экватор

23. Paveiksle kreivė pavaizduotas oro temperatūros pasiskirstymas urbanizuotoje teritorijoje. Remdamiesi paveikslu, atsakykite į klausimus.

- 23.1. Nurodykite **dvi** priežastis, dėl kurių dideliame mieste oro temperatūra aukštesnė nei kaimo vietovėje.

1.
2.

(2 taškai)

- 23.2. Jeigu žiemą kaimo vietovėje oro temperatūra lygi nuliui, tai kokia temperatūra (teigiama ar neigiama) bus miesto centre?

.....

(1 taškas)

- 23.3. Kur anksčiausiai susidaro sniego dangą¹: kaimo vietovėje, priemiestyje ar mieste?

.....

(1 taškas)

- 23.4. Nurodykite **dvi** priežastis, dėl kurių miestuose mažesnis santykinis oro drėgnis² nei kaimo vietovėse.

1.
2.

(2 taškai)

Čia rašo vertintojai
I II III

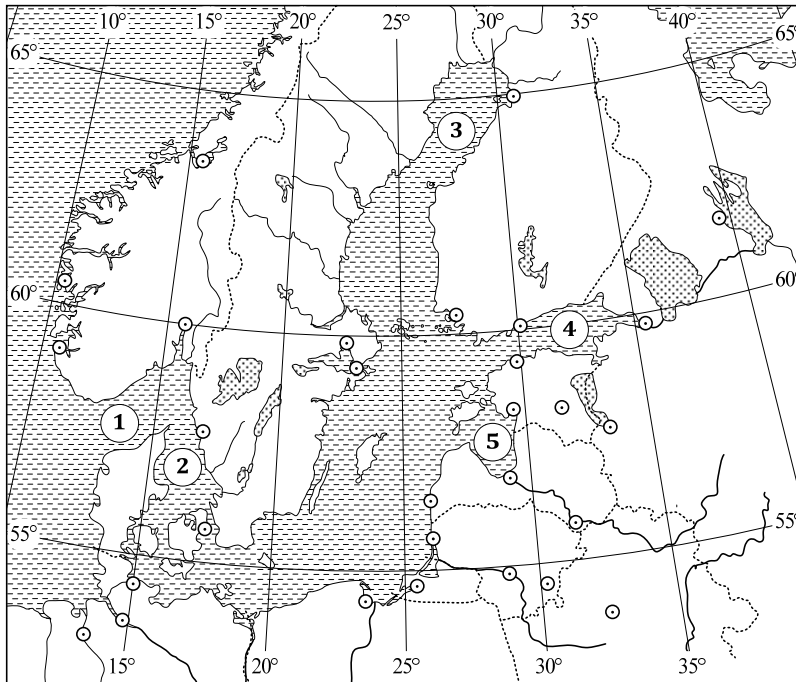
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

23 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

--	--	--

¹ sniego dangą – pokrycie sniegiem – покров снега

² santykinis oro drėgnis – względna wilgotność powietrza – откосительная влажность воздуха

24. Naudodamiesi **Baltijos jūros regiono** kartoschema, atlikite užduotis.

24.1. Įvardykite skaitmenimis 1 ir 2 pažymėtus sąsiaurius¹.

1. 2.

(2 taškai)

24.2. Į kokią jūrą galima išplaukti iš Baltijos jūros skaitmenimis 1 ir 2 pažymėtais sąsiauriais?

..... (1 taškas)

24.3. Įvardykite skaitmenimis 3, 4 ir 5 pažymėtas įlankas².

3. 4. 5.

(3 taškai)

24.4. Kokiam jūrų tipui priskirtumėte Baltijos jūrą?

..... (1 taškas)

24.5. Kur didesnis vandens druskingumas: skaitmeniu 2 pažymėtame sąsiauryje ar skaitmeniu 4 pažymėtoje įlankoje?

..... (1 taškas)

24.6. Atsakymą į 24.5 klausimą pagrįskite **vienu** argumentu.

..... (1 taškas)

24.7. Nurodykite **vieną** valstybę, su kuria sausumoje ribojasi visos Baltijos šalys.

..... (1 taškas)

Čia rašo vertintojai

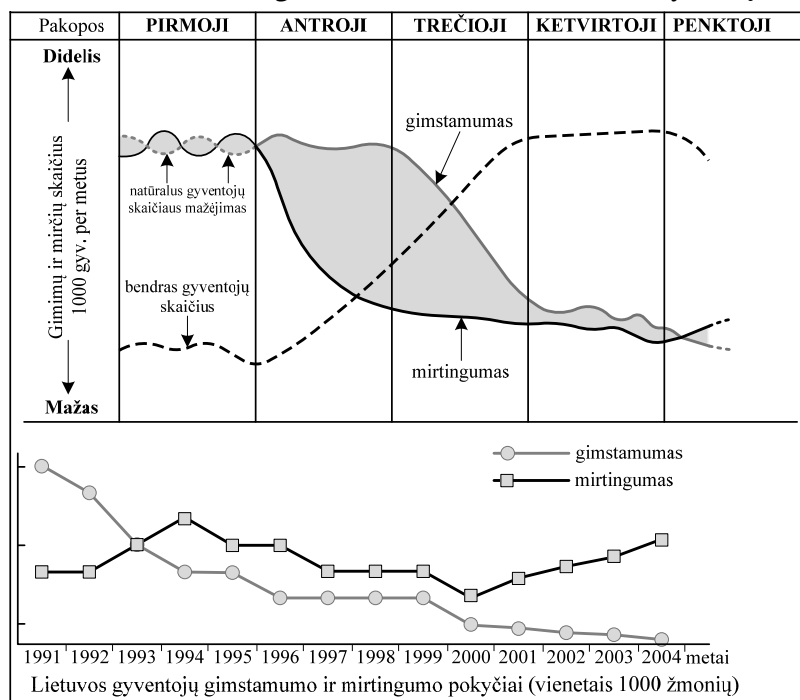
I II III

24 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

¹ sąsiaurius – ciešniny – проливы

² įlankas – zatoki – заливы

25. Naudodamiesi demografinės raidos schema, atsakykite į klausimus.

25.1. Apibūdinkite **pirmąją** demografinės raidos pakopą¹. Nurodykite **tris** bruožus.

1.
2.
3.

(3 taškai)

25.2. Palyginkite **antrosios** ir **trečiosios** demografinės raidos pakopos natūralųjį gyventojų prieaugį. Nurodykite esminį skirtumą.

.....

(1 taškas)

25.3. Kodėl **trečiosios** demografinės raidos pakopos gyventojų skaičius didėja mažėjant gimstamumui? Nurodykite **dvi** priežastis.

1.
2.

(2 taškai)

25.4. Kaip vadinamas demografinis procesas, vykstantis Lietuvoje nuo 1994 metų?

.....

(1 taškas)

25.5. Atsakymą į 25.4 klausimą pagrįskite. Nurodykite **dvi** priežastis.

1.
2.

(2 taškai)

25.6. Nurodykite **du** regionus, kuriuose didžiausias pasaulyje gyventojų prieaugis².

1. 2.

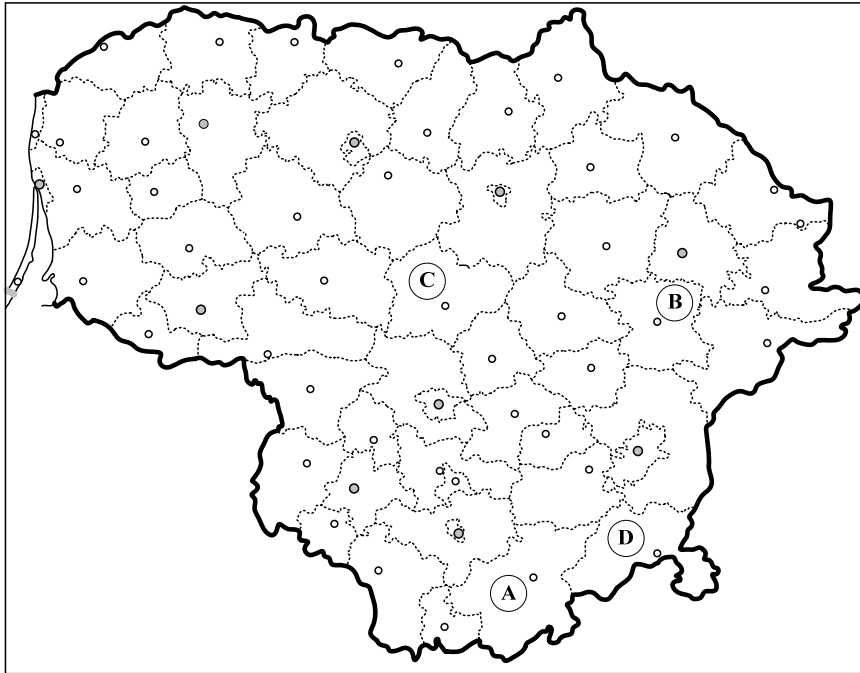
(2 taškai)

25 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

¹ demografinės raidos pakopą – faza rozwoju demograficznego – этап демографического развития

² gyventojų prieaugis – przyrost ludności – прирост населения

26. Analizuodami Lietuvos kartoschemą ir statistinius duomenis atlikite užduotis.

Lentelė

	Gyventojų skaičius	Plotas (km ²)	Gyventojų tankis (žm./km ²)
A	28 955	2 218	13,1
B	23 540	1 368	
C	63 559	1 677	37,9

26.1. Apskaičiuokite gyventojų tankį rajono savivaldybėje **B**. Rezultatą įrašykite į lentelę.

(1 taškas)

26.2. Remdamiesi lentelėje pateiktais duomenimis, nustatykite ir įvardykite rajono savivaldybę, kurioje gyventojų tankis mažiausias.

(1 taškas)

26.3. Atsakymą į 26.2 klausimą pagrįskite. Nurodykite **dvi** priežastis.

1.

2.

(2 taškai)

26.4. Įvardykite savivaldybę (iš nurodytų raidėmis A, B, C ar D), kurioje lenkų tautybės gyventojai sudaro tautinę daugumą.

(1 taškas)

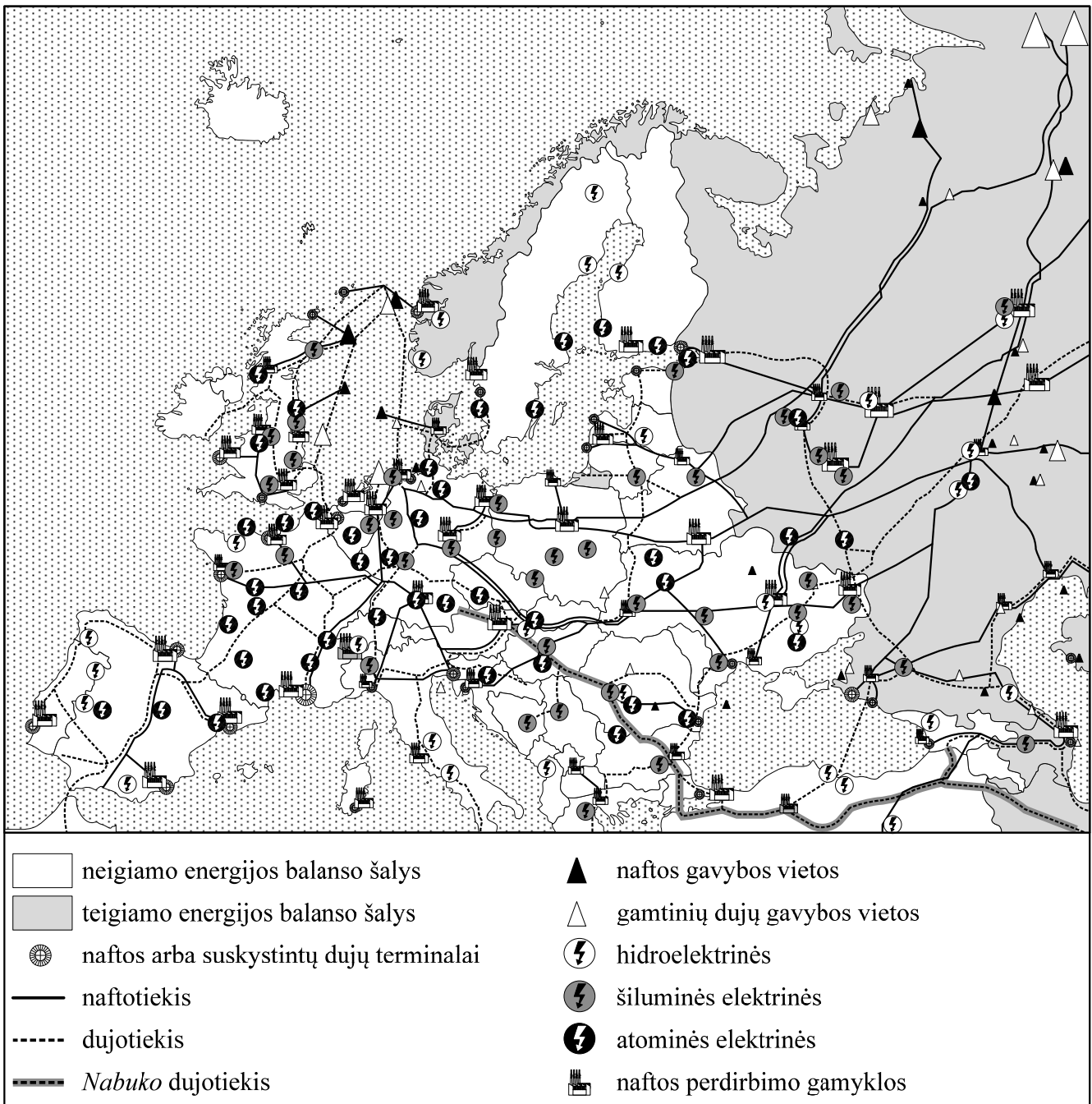
Čia rašo vertintojai

I II III

26 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

--	--	--

27. Naudodamiesi Europos energetikos kartoschema, atlikite užduotis.

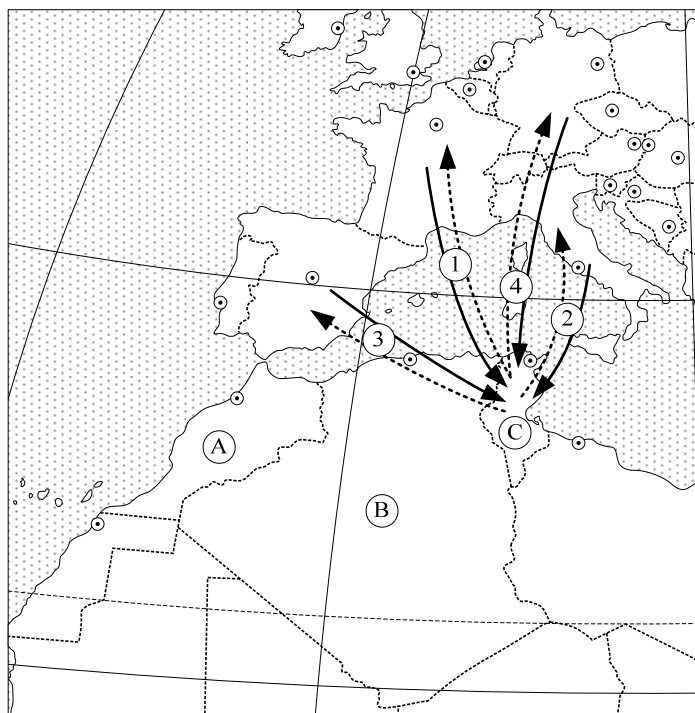

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
27.1. Kurios dvi Šiaurės Europos šalys turi teigiamą energijos prekybos balansą?				
1.				
2.				
	(2 taškai)	—	—	—
27.2. Nurodykite tris Europos valstybes, kurių teritorijomis jau nutiestas <i>Nabuko</i> (<i>Nabucco</i>) dujotiekis ¹ .				
1. 3.				
2.	(3 taškai)	—	—	—
27.3. Palyginkite Prancūzijos ir Ispanijos elektros energijos gamybą. Nurodykite du esminius skirtumus.				
1.				
.....				
.....				
2.				
.....				
.....	(2 taškai)	—	—	—
27.4. Kokį neigiamą poveikį ² šiluminės elektrinės daro aplinkiniams miškams?				
.....				
.....	(1 taškas)	—	—	—
27.5. Įvardykite jūrą, kurioje gausu naftos ir gamtinių dujų telkinių.				
.....	(1 taškas)	—	—	—

27 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

¹ dujotiekis – gazociąg – газопровод² poveikį – wpływ – влияние

28. Analizuodami kartoschemą ir statistinius duomenis, atlikite užduotis.

Kai kurių Afrikos šalių prekyba (mlrd. dol.)

	Eksportas	Importas
A	16,14	34,44
B	63,3	26,13
C	15,15	18,03

Tuniso užsienio prekybos struktūra (proc.)

	Eksportas	Importas
1	30,7	24,1
2	20,6	22,2
3	8,4	9,8
4	5,4	5,1

28.1. Įvardykite valstybę (iš nurodytų raidėmis A, B ar C), kuri turi didžiausią teigiamą užsienio prekybos balansą.

..... (1 taškas)

28.2. Kuri valstybė turi didžiausią neigiamą užsienio prekybos balansą?

..... (1 taškas)

28.3. Iš kurios valstybės Tunisas atsiveža daugiausiai prekių?

..... (1 taškas)

28.4. Į kurią valstybę Tunisas išveža mažiausiai prekių?

..... (1 taškas)

28.5. Su kuria valstybe Tunisas turi didžiausią neigiamą užsienio prekybos balansą?

..... (1 taškas)

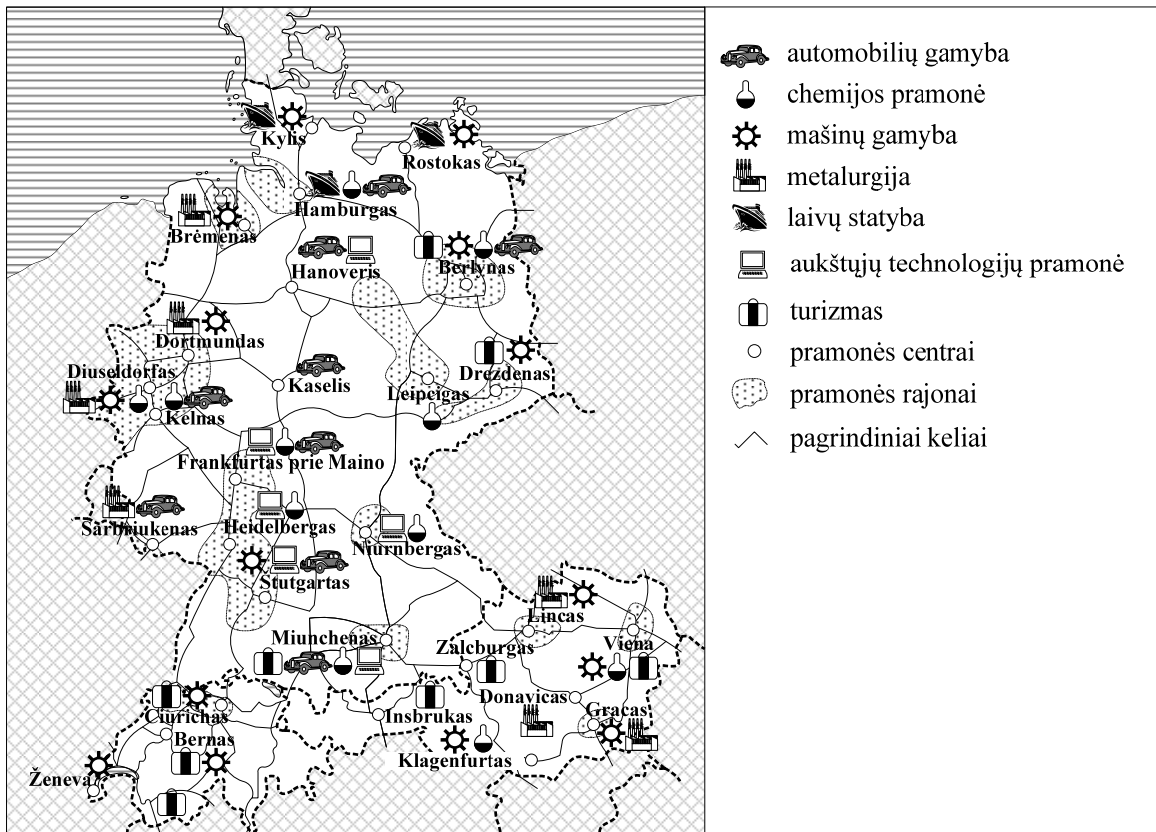
Čia rašo vertintojai

I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

28 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

--	--	--

29. Naudodamiesi kartoschema, palyginkite Vokietijos, Austrijos ir Šveicarijos ūkį.

29.1. Įvardykite valstybės sostinę, kurioje plėtojama automobilių gamyba.
..... (1 taškas)

29.2. Įvardykite didžiausią Vokietijos pramonės rajoną ir jame plėtojamą¹ dvi svarbiausias pramonės šakas.

Pramonės rajonas:

Pramonės šakos: 1.
2. (3 taškai)

29.3. Nurodykite du veiksnius, lemiančius šio rajono plėtrą.

1.
2. (2 taškai)

29.4. Koks gamtinis veiksnys lemia turizmo plėtrą Pietų Vokietijoje, Šveicarijoje ir Austrijoje?

..... (1 taškas)

29.5. Nurodykite du miestus, kuriuose statomi laivai.

1. 2. (2 taškai)

29.6. Kuri iš kartoschemoje pavaizduotų šalių nepriklauso ES?

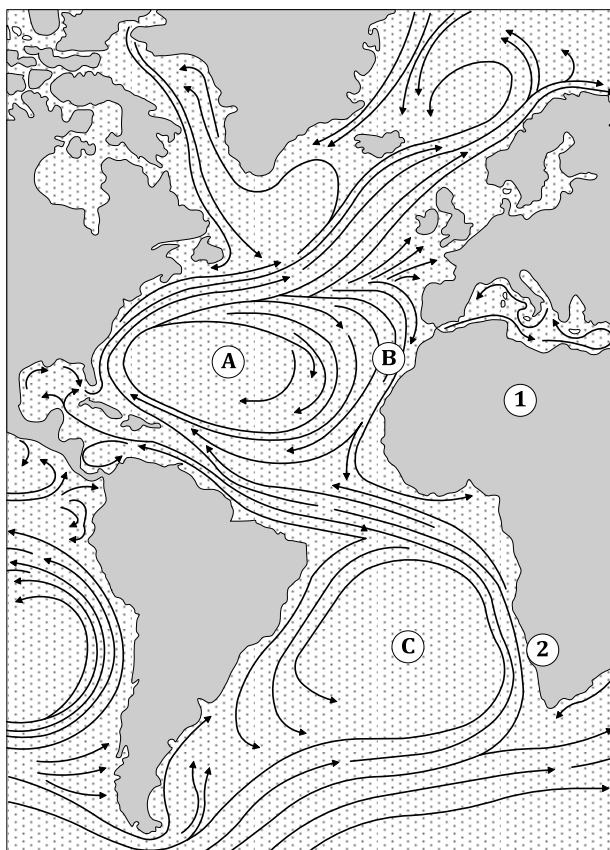
..... (1 taškas)

Čia rašo vertintojai
I II III

29 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

¹ plėtojamasis – rozwijany – развиваемые

30. Remdamiesi kartoschema, atsakykite į klausimus.

30.1. Įvardykite srovę, labiausiai veikiančią Europos klimatą.

.....
(1 taškas)

30.2. Kaip šaltosios srovės veikia kritulių kiekį?

.....
(1 taškas)

30.3. Įvardykite skaitmenimis 1 ir 2 pažymėtas dykumas.

1. 2.
(2 taškai)

30.4. Nurodykite **du** veiksnius, lemiančius raidėmis A ir C pažymėtų paviršinių srovių sistemų susidarymą.

1.
2.
(2 taškai)

30.5. Įvardykite raide **B** pažymėtą srovę.

.....
(1 taškas)

30.6. Kokiomis terminėmis savybėmis pasižymi raide **B** pažymėta srovė?

.....
(1 taškas)

Čia rašo vertintojai

I II III

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

30 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

— — —

31. Suskirstykite **žemiau išvardytas** ekologines problemas pagal jų geografinės erdvės lygį.

Ekologinės problemos:

*Pramonės rajonų tarša¹; upės vandens režimo pasikeitimas; naftos išsiliojimas trūkus naftotiekiui;**Pasaulio vandenyno vandens lygio kilimas; ozono nykimas; Baltijos jūros tarša.*

Geografinės erdvės lygis	Ekologinės problemos	Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
Globalinis	1. 2.			
Regioninis	1. 2.			
Lokalinis	1. 2.			

(6 taškai)

31 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

32. Užbaikite sakinius apie Australiją ir Okeaniją.32.1. Australijos žemyną beveik per pusę kerta atogrąža.
(1 taškas)32.2. Svarbiausia rytinės žemyno dalies reljefo forma yra
..... kalnagūbris. (1 taškas)32.3. Vietinius gyventojus atvykę europiečiai vadina
(1 taškas)32.4. Gamtos sąlygos palankios ganyklinei gyvulininkystei², todėl svarbiausia gyvulininkystės šaka yra (1 taškas)32.5. Į pietryčius nuo Australijos yra labiausiai nutolusi nuo Lietuvos valstybė –
....., kurią sudaro dvi didelės salos – Šiaurinė ir Pietinė. (1 taškas)

32.6. Pagal gyventojų kilmę, kalbą, kultūros bruožus bei papročius Okeanija skirstoma į 3 dalis:

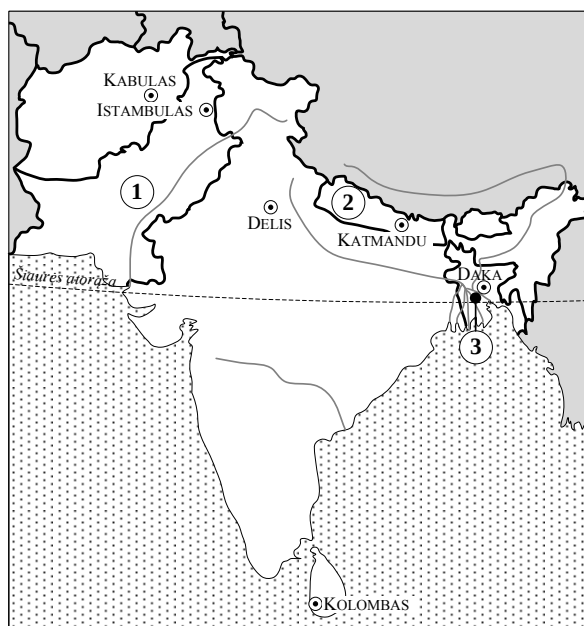
.....,,

(3 taškai)

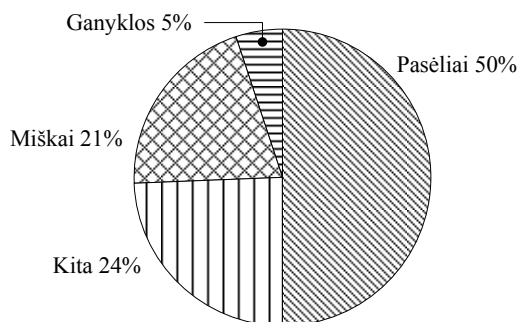
32 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

¹ tarša – zanieczyszczenie – загрязнение² ganyklinei gyvulininkystei – wypasowej hodowli – пастбищному животноводству

33. Naudodamiesi Pietų Azijos regiono kartoschema ir diagrama, atlikite užduotis.

PIETŲ AZIJOS REGIONO ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENOS

33.1. Įvardykite skaitmenimis 1–3 pažymėtų šalių pavadinimus.

1. 3.
 2. (3 taškai)

33.2. Nustatykite Pietų Azijos **geografinę padėtį**¹. Nurodykite **tris** būdingus bruožus.

1.
 2.
 3. (3 taškai)

33.3. Apibūdinkite šio **regiono** šalių **žemėnaudą**². Nurodykite **tris** bruožus.

1.
 2.
 3. (3 taškai)

33.4. Kuri Europos šalis buvo kolonizavusi šio regiono didžiąją dalį?

- (1 taškas)

33.5. Įvardykite šio regiono upę, kurios slėniai yra tankiai apgyvendinti ir kuri drėkina didelius laukų plotus. Šios upės žiotys³ sudaro delta.

- (1 taškas)

33 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA

¹ geografinę padėtį – położenie geograficzne – географическое положение

² žemėnaudą – użytkowanie ziemi – землепользование

³ žiotys – ujście – устье

JUODRAŠTIS

